

Meddelelser fra Plantepatologisk Nomenklaturudvalg (Dansk Plantepatologisk Selskab)

Nr. 11

April 1989

ISSN 0900-5102

NYE DANSKE NAVNE PÅ SYGDOMME OG SKADEDYR

Svampesygdomme

Brøndkarseskimmel (*Peronospora nasturtii-aquatici* Gäum.) på
brøndkarse (*Rorippa nasturtium-aquaticum* (L.) Hayek).

Eustoma-skimmel (*Peronospora chlorae* de Bary) på stueplanten
Eustoma russelianum Don og andre arter af ensianfamilien
(Rostrup, 1925; Hobolth & Löschenkohl, 1987).

Lys bladplet (*Cylindrosporium concentricum* Grev.; teleomorf
Pyrenopeziza brassicae Sutton & Rawl.) i stedet for hvid-
plet på *Brassica*-arter (se tegning af acervulus og konidier
på figur 10 side 3 og Nielsen & Jensen, 1987).

Løgbladgråskimmel (*Botrytis squamosa* J.C. Walker; teleomorf
Botryotinia squamosa Vienn.-Bourg.) i stedet for løggråskim-
mel på spiseløg.

Papirplet (*Phytophthora porri* Foister) i stedet for porreskim-
mel på porrer.

Salatbladplet (*Microdochium panattonianum* (Berl.) Sutton, Ga-
lea & Price) på salat (Hejndorf & Hobolth, 1987).

Skadedyr

Yucca-galmider (*Cecidophyopsis hendersonii* (Keifer)).
på *Yucca* eller palmelilje (Hejndorf & Hobolth, 1987).

Litteratur

- Hejndorf, F. & L.A. Hobolth, 1987. Den grønne bog. Haveplanter-
nes sygdomme og skadedyr. DSR Forlag, København, 283 s.
Hobolth, L.A. & B. Löschenkohl, 1987. En ny svampesygdom på *Eu-*
stoma (*Lisianthus*). Gartnertidende 40/87: 1143.
Nielsen, G.C. & J.P. Jensen, 1988. Markens sygdomme og skadedyr.
Det kgl. Danske Landhusholdningsselskab, København, 200 s.
Rostrup, E., 1925. Vejledning i den danske flora. 2. del, 2. udg.
ved L. Kollerup Rosenvinge & O. Rostrup, s. 104. Gyldendal,
København.

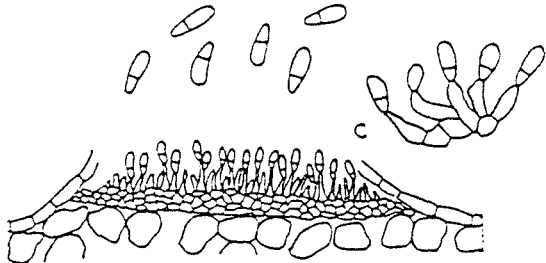
SVAMPESLÆGTEN *GLOEOSPORIUM* FORKASTET

Slægten *Gloeosporium* blev beskrevet af Desmazières & Montagne i 1849 med *G. castagnei* (tel.: *Drepanopeziza populi-albae*) som typeart (en af årsagerne til bladplet på poppelarter i vort område), men på grund af sine tocelledede konidier blev den senere overført til *Marssonina*. Da *Gloeosporium* er ældst, skulle *Marssonina*-arterne i stedet overføres dertil, men det ville forøge forvirringen, fordi *Gloeosporium*-arterne alle iøvrigt har encelledede konidier. Sammenlign figur 1 med figur 2-10.

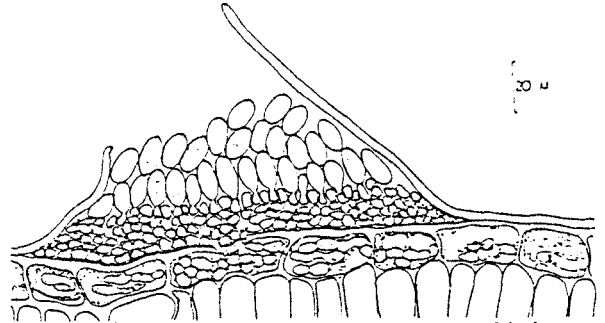
I sin udmærkede oversigt over *Fungi Imperfecti* gjorde professor N. Fabritius Buchwald (1939) opmærksom på forvirringen omkring *Gloeosporium* og nævner, at den enten må opgives eller henføres til *nomina conservanda*, men samtidig foreslog han, at slægten indtil videre benyttes i Saccardo's afgrænsning.

Dette "indtil videre" er forlængst et overstået stadium. I 1970 publicerede von Arx en meget omfattende revision af *Gloeosporium*, hvorved den forsvandt som slægt. Undersøgelserne viste, at den indeholdt 734 beskrevne arter, hvoraf ikke mindre end 288 viste sig at være konidiestadiet (anamorf) til *Glomerella cingulata* (se fig. 5). Det undersøgte herbariemateriale afslørede, at der var tale om en meget uensartet samling af hyfomyceter og coelomyceter (imperfekte svampe (anamorphs) med acervuli eller pyknider), men kun svampe, der danner acervuli, kan reelt høre til *Gloeosporium*-komplekset.

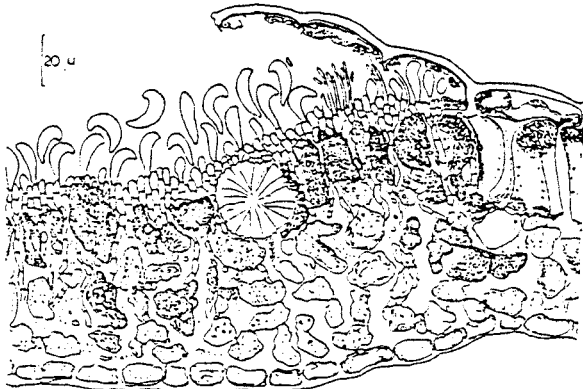
I Saccardo's afgrænsning (*Sylloge Fungorum*, bd. 3 og 4, 1884 og 1886) skelnes mellem *Gloeosporium* med glatte acervuli og *Colletotrichum* med hårede acervuli. Da det imidlertid viste sig, at hårene undertiden mangler hos nogle arter, er dette kriterium mindre godt, og blot en enkelt blandt en række årsager til, at en række forskere før von Arx (1970) har fundet *Gloeosporium* uakseptabelt heterogen. Disse forskere og von Arx har splittet *Gloeosporium*-arterne op i 25-30 slægter efter karakteristika, der har skabt en betydelig større ensartethed og overskuelighed. Femten af slægterne er med i "Nordiske navn på plantesjukdommer og patogener" (1985). Det drejer sig især om arter af slægten *Colletotrichum* (se fig. 5 og 6), men også slægterne *Cryptosporiopsis* (se fig. 7), *Cylindrosporella*, *Dissusia* (se fig. 4), *Gloeosporidiella* (se fig. 3), *Monostichella* (se fig. 2) og *Sphaeloma* (se fig. 9) forekommer med flere arter. Hvor det perfekte (teleomorfe) stadium er kendt, hører det til *Helotiales* (*Drepanopeziza* (fig. 1-3), *Pezi-*

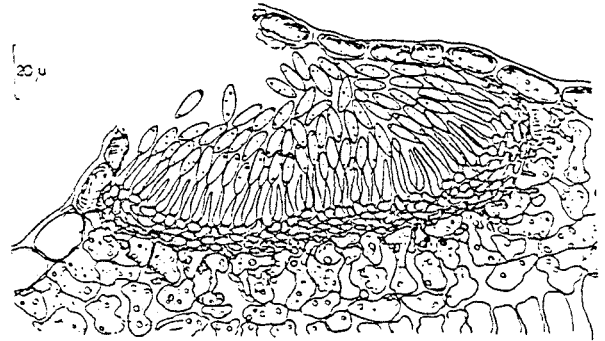
1. Poppelskivesvamp (*Marssonina populi*, tel.: *Drepanopeziza populorum*).

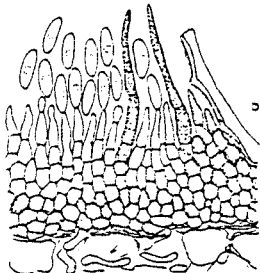
2. Bladfald på skorpil (*Monostichella salicis*, tel.: *Drepanopeziza salicis*); ingen dansk navn.

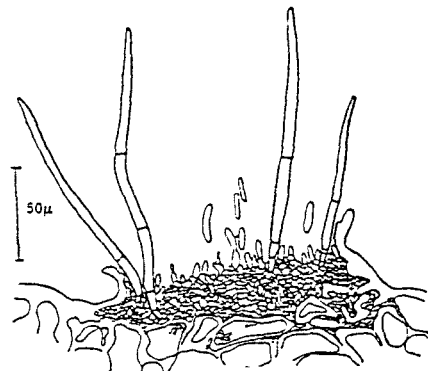
3. Ribsskivesvamp (*Gloeosporidiella ribis*, tel.: *Drepanopeziza ribis*).

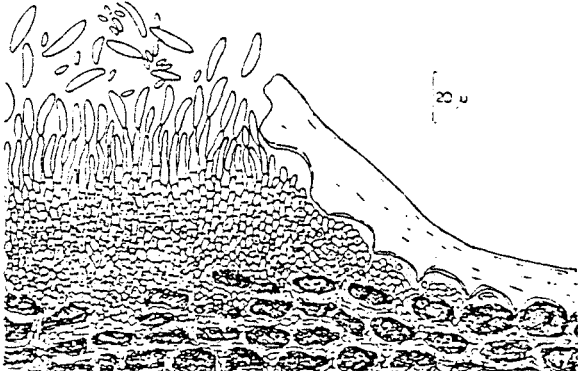
4. Bladplet på forskellige træarter og platan-syge eller sortnab på platan (*Discula platani*, tel.: *Aptognomonium errabunda*).

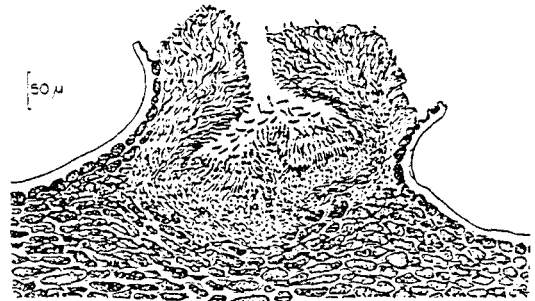
5. Torresyge (hyld, kirsebær), bitterråd (pære, abla) og sortråd (vindrue) (*Colletotrichum gloeosporioides*, tel.: *Glomerella singulata*); polyfag.

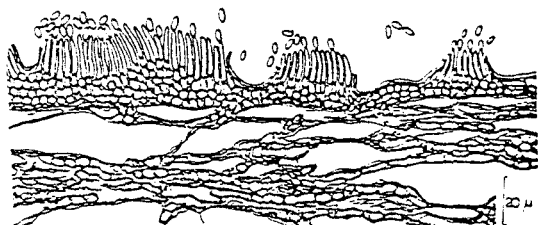
6. Bønnesyge (*Colletotrichum lindemuthianum*).

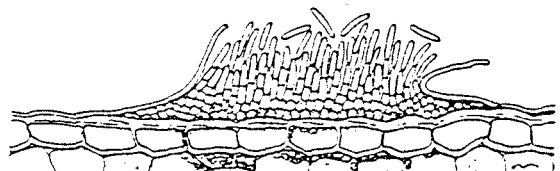
7. Bitterråd og barkkraft (*Crypsosporiopsis curvispora*, tel.: *Pezizula malicorticis*) på abla.

8. Bitterråd (*Phlyctaea vagabunda*, tel.: *Pezizula alba*) på abla.

9. Platskurv (*Sphaceloma necator*, tel.: *Elsinoë veneta*) på hindbær.

10. Lys bladplet (*Cylindrosporium concentricum*, tel.: *Pyrenopeziza brassicae*) på Brassica-arter.

Figur 1-10. Eksempler på arter hvis konidiestadium har været beskrevet under slægten *Gloeosporium*. Fig. 1 efter Barnett (1960) og fig. 6 efter Mordue (1971). De øvrige er efter von Arx (1970).

cula (fig. 7 og 8) og *Pyrenopeziza* (fig. 10)), *Myrangiiales* (*Elsinoë* (fig. 9)) eller *Sphaeriales* (*Apiognomonina* (fig. 4), *Cryptodiaporthe*, *Glomerella* (fig. 5) og *Gnomoniella*).

Colletotrichum gloeosporioides (se fig. 5; teleomorf *Glomerella cingulata*) er en meget polyfag svamp med ikke mindre end seks *Gloeosporium*-arter som synonym alene i vort område. Den er en af de svampe, der er skyld i bitterråd på æbler og pærer, og den er årsag til tørresyge hos hyld og kirsebær. Bitterråd kan også skyldes angreb af *Cryptosporiopsis curvispora* (se fig. 7) eller *Phlyctaena vagabunda* (se fig. 8). Den første kan også være årsag til barkkræft, og den anden har måske størst betydning på kølelager (Hejndorf & Hobolth, 1987).

Discula platani (se fig. 4; teleomorf *Apiognomonina errabunda*) har også seks *Gloeosporium*-arter som synonym i vort område. Den er årsag til bladplet på en række træarter og til platansyge eller sortnæb på platan.

I vort område optræder arter tilhørende disse grupper af svampe først og fremmest på træer og buske, men der også arter, som er knyttet til urteagtige planter.

Litteratur

- Arx, J.A. von, 1970. A revision of the fungi classified as *Gloeosporium*. *Bibliotheca Mycologica* 24: 1-203.
- Barnett, H.L., 1960. Illustrated genera of imperfect fungi. Burgess Publ. Comp., Minneapolis, 225 p.
- Buchwald, N.F., 1939. *Fungi Imperfecti*. Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, København, 144 s.
- Hejndorf, F. & L.A. Hobolth, 1987. Den grønne bog. Haveplanternes sygdomme og skadedyr. DSR Forlag, København, 283 s.
- Mordue, J.E.M., 1971. *Colletotrichum lindemuthianum*. CMI Descriptions og pathogenic fungi and bacteria, No. 316.

J.P. Skou

MEDDELELSE FRA DET ZOOLOGISKE NAVNEUDVALG

Fra L. Hobolth, Planteværnscentret, er der kommet forslag om at give galmiden Cecidophyopsis hendersonii det danske navn yuccagalminen.

Dette navn er anvendt om arten i "Den grønne Bog".

Den er et par gange set som skadedyr på yucca i Danmark og Sverige.

Da der ikke i litteraturen er fundet angivelser af tilknytning til andre planter, kan udvalget anbefale, at forslaget tages til følge.

PLANTEPATOLOGISK NOMENKLATURUDVALG

Indstilling til generalforsamlingen om godkendelse af nye danske navne på plantesygdomme.

1. Brøndkarseskimmel (*Peronospora nasturtii-aqatici* Gäm.) på brøndkarse (*Rorippa nasturtium-aqaticum* (L.) Hayek).
2. *Eustoma*-skimmel (*Peronospora chlorae* de Bary) på stueplanten *Eustoma russelliana* Don (se Lars A. Hobolth & B. Løschenkohl: Gartnertidende 40/87: 1143, 1987, hvor det anføres, at svampen også angriber andre arter af ensianfamilien).
3. Lys bladplet (*Cylindrosporium concentricum* Grev.; teleomorf *Pyrenopeziza brassicae* Sutton & Rawl.) i stedet for hvidplet på *Brassica*-arter.
4. Løgbladgråskimmel (*Botrytis squamosa* J.C. Walker; teleomorf *Botryotinia squamosa* Vienn.-Bourg.) i stedet for løggråskimmel på spiseløg.
5. Papirplet (*Phytophthora porri* Foister) i stedet for porreskimmel på porrer.
6. Salatbladplet (*Microdochium panattonianum* (Berl.) Sutton, Galea & Price) på salat.

Bemærkninger:

Ad nr. 2. *Eustoma* har ikke noget dansk navn.

Ad nr. 3. Hidtil har både angreb af *C. concentricum* og af *Pseudocercospora capsellae* (Ell. & Ev.) Deighton været kaldet hvidplet. Angreb af *C. concentricum* er det almindeligste, og det kaldes lys bladplet af planteforædlere og andre i overensstemmelse med det engelske navn, hvorfor vi foreslår det "legaliseret".

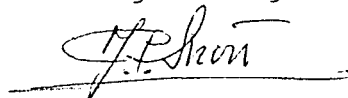
Ad nr. 4. Da *B. squamosa* primært angriber bladene på løg, er det rimeligt, at dette angreb skilles ud fra de andre gråskimmelarters angreb. Desuden er det i overensstemmelse med det engelske og hollandske navn.

Ad nr. 5. I analogi med angreb af andre *Phytophthora*-arter har angreb af *P. porri* hidtil været kaldet porreskimmel, men symptomet er tørre, hvide pletter og ingen synlig skimmel, hvorfor papirplet er mere dækkende. Desuden hedder sygdommen det samme på tysk, svensk og hollandsk. På engelsk hedder den white tip.

Ad. nr. 6. Salatbladplet er for så vidt ikke noget nyt navn, da

det i "Nordiske navn på plantesjukdommer" står anført som bladplet. Derimod kan det være rimeligt at anføre, at patogenet er overført fra slægten *Marssonina* til *Microdochium*, hvilket er vel begrundet.

På udvalgets vegne

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'J.P. Skou', written over a horizontal line.

J.P. Skou